

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ EMPATIJOS UGDYMO(SI) GALIMYBĖS PASITELKIANČIAI ŽAIDIMUS

Neirūna Dromantaitė, Sigita Saulėnienė (vadovė)

Kauno Kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas

Adresas: Pramonės pr. 20, LT-50468 Kaunas
E. puslapis: kaunokolegija.lt
E. paštas: info@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 37 35 23 24
Tyrimų kryptis (-ys): Socialiniai mokslai (Edukologija) S007

Tyrimo tikslas. Išsiaiškinti priešmokyklinio amžiaus vaikų empatijos ugdymo(si) galimybes, taikant žaidimus.

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. 1. Empatija – plati sąvoka, kuri apima ne tik gebėjimą emociškai įsijausti ir suprasti ką jaučia kitas žmogus, bet ir išgyventi kito jausmus. Empatija susideda iš trijų tipų: kognityvinė empatija, somatinė empatija, efektyvi empatija. Empatija yra labai svarbi vaikams, nes tai padeda tinkamai valdyti stresą, kurti geresnius santykius su kitais asmenimis. Vaikai, suprasdami ir įsigilindami į kitų žmonių emocijas, gali jaustis saugiau ir užtikrinčiau. 2. Siekiant, kad vaikas būtų empatiškas, svarbu empatiją pradėti ugdyti kuo jaunesniame amžiuje. Tėvų elgesys bei jų taikomi bendravimo būdai, ugdymo įstaiga, kur bendraujama su mokytojais ir bendraamžiais turi didelės reikšmės vaikų empatijos ugdymuisi. Yra išskiriami būdai, kurių pagalba galima padėti vaikui ugdyti(s) empatiją: pagalba vaikui, valdant stresą, ribų nustatymas, vaikų palaikymas, dėmesio sutelkimas į kalbantį asmenį, neverbalinės kalbos naudojimas, savo jausmų ir emocijų pažinimas, sakymas ne „aš“, o „mes“. 3. Priešmokyklinio amžiaus vaikų empatijos ugdymui(si) svarbiausią įtaką daro žaidimai. Žaidimų pobūdis turėtų būti orientuotas į galimybes patirti, tą patirtį analizuoti, aptarti, reflektuoti. Išskiriami žaidimai, kurių pagalba galime padėti vaikui ugdyti(s) empatiją: personažo vaidmenų žaidimai, foto albumų žaidimai, stalo bei gerumo poelgių žaidimai. Žaidimai skatina teigiamas emocijas: laimė, meilė, viltis, džiaugsmas, euforija, entuziazmas, pasitenkinimas, susižavėjimas, altruizmas.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Empatas yra žmogus, labai prisitaikęs prie aplinkinių jausmų ir emocijų. Empatų gebėjimas atskirti, ką jaučia kiti, viršija empatiją, kuri apibrėžiama tiesiog kaip gebėjimas suprasti kitų jausmus. Išskiriamos įvairios teigiamos savybės, kurias padeda lavinti empatija: vaikai geba suprasti aplinkinių poreikius, pagerina bendravimą bei komunikavimą, kas teigiamai veikia emocinę bei psichologinę savijautą. Empatijos dėka asmenys, suprasdami ir įsigilindami į kitų žmonių emocijas, gali jaustis saugiau ir užtikrinčiau. Priešmokyklinio amžiaus vaikų empatijos ugdymui(si) svarbios įtakos turi žaidimai. Žaidimų metu formuojasi teigiamos emocijos, kurių raiška svarbi.

Reikšminiai žodžiai: empatija, priešmokyklinis amžius, žaidimai.